Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

PRØVEN

FORENINGENS MEDLEMMER
ØNSKES EN RIGTIG
GLÆDELIG JUL
OG ET GODT NYTÅR
AF *BESTYRELSEN*
OG *REDAKTIONEN*

Frederiksværkegnens
Historiske Forening

December 2019 - 16. årgang, nr. 66

Foreningen

Formand
Henning Petersen
Hejrestien 6
3310 Ølsted
Tlf. 5143 0551
formand@frvhistorie.dk

Næstformand
Merete Rasmussen
Krudttårnsbakken 1v
3300 Frederiksværk
Tlf.3064 3033
sekr@frvhistorie.dk

Kasserer
Gunnar Midtiby
Frydsvej 8
3300 Frederiksværk
Tlf. 2346 6008
kasserer@frvhistorie.dk

Bestyrelsesmedlemmer
Carl Jensen
St. Havelsevej 92
3310 Ølsted
Tlf. 4774 9335

Jytte Bloch-Kelsen
Lynghøjvej 24
3390 Hundested
Tlf. 4581 9695

Erik Kragh
Gl. Møllevej 7
3300 Frederiksværk

Christian Jacobsen
Skovbakkevej 94
3300 Frederiksværk
Tlf. 4035 4249

Suppleanter
Peter Ahlburg
Karlsgavevej 48
3300 Frederiksværk
Tlf. 4777 0146

Niels Willumsen
Store Havelsevej 26
3310 Ølsted
Tlf. 2620 4431

Kontingent 2020

Personligt medlemskab	150,- kr.
Husstandsmedlemskab	225,- kr.
Firmaer og institutioner	500,- kr.
Firmaer (under 6 ansatte)	250,- kr.

Det er nemmest for foreningen, hvis man indbetaler via netbank:
Reg.nr. 1551 kontonr. 3572519309
i Danske Bank.
Husk at anføre navn og adresse på indbetaler!

Redaktionen

Frank. A. Rasmussen (ansvarshavende red.) Laila Miermont (redigering), Christian Jacobsen, Jytte Bloch-Kelsen, Erik Kragh.
Layout: *Industrimuseet*
Tryk: G L Tryck, oplag 450
ISSN: 1604-0678. Titel: Prøven
Foreningens e-mail: *mail@frvhistorie.dk*
Hjemmeside: **www.frvhistorie.dk**

Stof til næste nummer af *Prøven* bedes indsendt snarest. Vi tager forbehold for indsendte læserindlæg, som ikke nødvendigvis er udtryk for foreningens holdning.

I dette nummer

Generelt	Side:
Formanden har ordet	4-6
Formandens Julehilsen	7
Kanaljubilæum med gondol	30-33
Siden sidst ...	34-36
Foredrag om Genforeningen	37
Foredrag om Arbejderboliger i Frederiksværk	38
Foredrag om Grevens Fejde	39

Artikler	Side:
Evetofte Teglværk	8-11
Mit Klaver	12-13
Ågabet og kunstnerne	14-19
Julekalender om Nørregade	20-21
På fotojagt i Gulvmåttens gamle fotoarkiv	22-23
De stjal en ko	24-29

Formanden har ordet

Af Henning Petersen, formand for Frederiksværkegnens Historiske Forening

Vi har haft en fantastisk sommer med godt vejr samt meget at se til i bestyrelsen.
Jeg kan ikke lade være med at begynde med kanaljubilæet og forberedelserne hertil. Det tog lidt tid, inden der rigtig kom gang i processen, men da Det Classenske Fideicommis havde set oplægget, fik vi svar tilbage, at "de støttede gerne det gode projekt".
Da så også De-Nova meldte ud, at de ville sponsere transport af gondol gav det hele ligesom mening.

Et sjældent syn! En gondol i garagen.

Herudover har Kiropraktorerne i Kirkegade været gavmild med sponsering af projektet. Vi må heller ikke glemme alle de frivillige lige fra naboen til næstformanden – alle der har hjulpet til med at få afviklet projektet.
Naturstyrelsen med at gøre kanalen klar til sejlads og - Støbeskeens deltagelse og optræden – det var noget helt specielt.
Også tak til Frk. Jensen, cafeen ved kanalen, hvor vi faktisk havde opslået vores hovedkvarter under festlighederne og stadig har gondolen liggende.

Støtte til fiskeri i Arresø

Vi havde på vores generalforsamling besøg af pens. skovfoged OAK Nielsen, der fortalte, at Naturstyrelsen ville nedlægge Ågabet og ikke forny forpagtningsaftalen med de nuværende forpagtere, der har fisket i Arresø de sidste 35 år.
Foreningen indleverede en protestskrivelse til Naturstyrelsen og har efterfølgende fulgt op med en rundvisning på Ågabet samt en større artikel i såvel Halsnæs avis som Frederiksborg Amts Avis.
Ågabet er sammen med kanalen og krudtværket en del af byens DNA. Foreningen har samtidig udtrykt sin støtte til bevarelse af bygningerne og oprettelse af et ferskvandsmuseum på området.

Monumenter i Mølledammen

En henvendelse til Thue Lundegaard i byrådet om V3 mindepladen førte til, at Thue

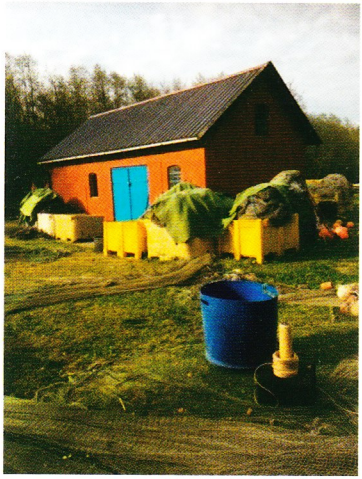

Idyllisk motiv fra Ågabet.

Lundgaard meldte tilbage, at man havde bestemt at nedlægge en mindeplade i pladsen i stedet for at opkalde pladsen V3. Man havde desværre ikke nogen midler til dette, plus der var flere andre ting, der sinkede projektet. Så beslutningen har lange udsigter til at blive ført ud i livet.

En lignende henvendelse til Helle Lunderød om gratis entre til museerne i Halsnæs kommune endte negativ. Som situationen er med kommunens økonomi, har jeg fuld forståelse herfor.

Det tredje forslag drejede sig om at hædre Tscherning med et monument af en eller anden art. Her var der andre positive toner. Her luftede Helle Lunderød muligheden at indlemme et monument af en eller anden art i Mølledamsprojektet under Stålsat by, hvor hun er meget involveret. Det er et stort projekt i støbeskeen, så der er mulighed for at få det passet ind nu i starten af projektet. Det lyder spændende.
I august deltog jeg atter i et møde om Mølledammen og fik senere samme tanke som Helle Lunderød, så det kunne ikke være bedre.

Efterfølgende har jeg forslået, at man flytter mindetavlen om V3 og modstandskampen til Mølledammen og finder frem til en værdig måde at mindes modstandskampen i Frederiksværk.
Mølledammen bliver et meget stort område med mange muligheder og med indlemmelse af disse forslag, får vi samtidig ført noget af byens historie med i projektet.
Det skal da ikke være nogen hemmelighed, at jeg personlig gerne så V3 kampvognen tænkt ind i projektet.

Særnummer om kanonerne

September nummeret af Prøven nummer 65 er anden halvdel af "De Frederiksværkske Kanoner" af museumsleder Frank Allan Rasmussen. Nye medlemmer, der mangler første del nummer 59, kan gratis få det udleveret, når vi holder foredrag. Det vil også være muligt at få det udleveret, ved at aflægge et besøg på Industrimuseet i åbningstiden.
Vi har fået trykt ekstra numre både af

disse og V3 kampvognen - nr. 49 - med salg for øje.
Desværre er salget ikke gået som forventet, så på sigt agter vi at forære eksemplarerne væk, i stedet for de ligger i papkasser hos os og samler støv.

Revisorens afløser

Det er lykkedes os at finde en ny revisor til afløsning for Ole Max Olsen. Hans kongelige højhed Arveprins Frederik vil nu 300 år senere prøve noget nyt og bliver vores nye revisor under navnet Merete Kjær. (Hun spillede Arveprinsen ved Kanaljubilæet!)

Til lykke og tak fordi du vil påtage dig opgaven.
Så mangler vi kun en revisorsuppleant til erstatning for Rigmor Martens, der har påtaget sig hvervet de sidste mange år. Hun har de sidste to år meldt ud, at hun ønsker at stoppe.
Else Jensen har fået hjælp til at bage kager til vores foredrag og udflugter. Dorte Amos Jacobsen vil gerne sammen med Else fremstille lidt sødt til tanden og kaffen. Det har vi allerede nydt godt af et par gange. Vi er meget glade for din medvirken. Tak for det.

Formandens julehilsen

Når vi nu står ved årets afslutning og kaster et blik tilbage på vores indsats i årets løb, så syntes jeg, at vi kan være glade for det, vi har fået udrettet, og de aftryk vi har sat.

Vi er gået aktivt ind i kanalens 300 års jubilæum med en vis succes. Vi har også markeret os i debatten om Ågabet, der er en del af byens DNA. Det ser jeg på med stor tilfredshed.

Nu skal vi glæde os over julen nærmer sig med hastige skridt, byens forretninger pynter op til julen og kommunen/ Handelsstandsforeningen sætter gågaden i julehumør med julebelysning mm. Frederiksværk er jo kåret til årets juleby i år. Det forpligter.

Industrimuseet laver deres fine julekalender, der sættes op i museets vinduer, ligesom det store juletræ rejses ved kirken og stråler i al sin glans.

Jo, der bliver skam rigtig jul i byen!

Vi har foreslået, at Gondolen indgår i julehalløjet på en eller anden måde, hvilket man syntes var en god ide. Vi har dog ikke hørt mere.
Det vil da være oplagt at drage den ind i juleaktiviteterne netop i år, hvor vi er udnævnt til årets juleby.

Til slut vil jeg ønske alle vore medlemmer, frivillige og andre med tilknytning til foreningen samt ægtefæller en rigtig glædelig jul og et godt nytår. Med eller uden en gondol i juleudsmykningen.

Henning Petersen

Evetofte Teglværk

Af Christian Hjorth Jacobsen

Kører man fra Frederiksværk mod Hundested og drejer til højre mod Evetofte, finder man til højre - et stykke oppe af vejen - en lille samling træer inde på marken.

Ved en overfladisk inspektion på stedet afsløres en hel del sten og brokker af forskellig art, der nok er årsagen til, at dette lille område ligger udyrket hen. For det er sandsynligt, at det netop var her, at ovnen eller ovnene til Evetofte Teglværk lå.

Sikkert er det imidlertid, at teglværket lå netop på denne matrikel nr. 11 - et teglværk ud af mange, som i tidens løb har ligget rundt om i landet. Det var ligefrem sådan, at teglværkerne var den industri, der beskæftigede flest arbejdere i 1800-tallet, og mindst tre andre mindre værker, der virkede i kortere perioder, men dog ikke samtidigt.

Teglværk til gavn

I foråret 1861 gjorde den unge entreprenante bonde og nybagte teglværksejer Rasmus Jensen sit teglværk kendt ved at indsætte en række annoncer i lokale aviser. Det var især om salg af kalk, men også for at søge arbejdere til at transportere mursten og kalk til nærmeste udskibningsplads.

Kalk var et helt almindeligt produkt fra teglværkerne i 17- og 1800-tallet.

Rasmus Jensen søgte efter nye projekter og fandt sådant et i Frederikssund, hvor han vandt licitationen på opførelse af byens nye skole på torvet til en pris af 4300 rigsdaler.

På den tid udgjorde bygningsmaterialerne en meget stor del af udgifterne til nybygninger, så det er ikke så underligt, at en teglværksejer så mulighederne for at få en god profit i større byggerier.

Konkurs i horisonten

Det lader til, at byggeriet gik hurtigt. I oktober samme år, hentede han den sidste del af entreprisesummen, og begyndte at betale håndværkerne deres tilgodehavender.

Han blev ikke færdig den dag, så han overnattede på et gæstgiveri for at fortsætte udbetalingerne næste dag, men om morgenen opdagede han, at pungen med de mange penge var væk! Han meldte derfor pungen bortkommet eller stjålet.

Isefjordsposten skrev, at han påstod at have mistet sin pung med 15-1600 rigsdaler. Historien vakte en del opmærksomhed.
Kort tid efter måtte Rasmus Jensen erklæ-

Træerne ved Evetofte set fra vejen. Er det mon spor efter det gamle Evetofte Teglværk?

re sig konkurs, så gård og teglværk blev sat på auktion.

Det lykkedes ikke umiddelbart at sælge ejendommen, og hvordan det end gik til, så fortsatte Rasmus Jensen med at producere og sælge stenkalk - kalksten som blev opsamlet på mark og strand og brændt til anvendeligt kalk. Brændingen er også kendt fra TV-serien om Bonderøven.

Senere blev teglværket revet ned. Året for nedrivningen er ukendt, men i 1880, da ejendommen igen blev sat til salg, var både teglværk og kalkovn væk.

Teglværk i St. Havelse

Det har ikke været muligt at finde en beskrivelse af teglværket bortset fra, at der både eksisterede en teglovn og en kalkovn.

Men et andet og omtrent samtidigt teglværk i Store Havelse, som bestyrelsesmedlem i vores historiske forening Carl Jensen, har gjort opmærksom på, er kendt fra arkivalierne.

En inspektion på dette sted sammen med Carl Jensen efterlod ingen tvivl om teglværkets nøjagtige placering. Der var talrige murstensbrokker, både brændte og sortbrændte, som det normalt ses på lokaliteter med sløjfede teglværker.

Teglværk lignede ildebrande

Et teglværk i midten af 1800-tallet så ud, som sådan et altid havde set ud, naturligvis med visse bygningsmæssige variationer. Tiden var lige før den tekniske udvikling, der også kom til at revolutionere teglværkerne.

Hvis man på den tid kom gående eller ridende og så et teglværk, ville man kunne se et antal lave bygninger spredt over et stort areal, og bemærkelsesværdigt var det, at der ikke var nogen skorsten.
Kom man forbi, mens en brænding var i gang, lignede det en ildebrand, fordi røgen væltede ud både mellem og under tagstenene.

Sådan laves tegl

Ovnene på denne tid var af højovnstypen, dvs. i princippet var det blot en firkantet kasse, der var helt åben i toppen og først blev delvist lukket foroven, når de sidste sten var stablet.
Teglbrænderen dækkede så de øverste sten af med forhåndenværende materialer som murbrokker, jord, tang og andet, sådan at han løbende i brændingsprocessen kunne regulere trækket, så stenene netop fik den rette mængde varme.

Nederst i ovnen var en række fyrrender, oftest 3-5 stykker, hvori brændslet blev skubbet ind. Ovenover var et tegltag opført i respektfuld afstand fra den varme ovntop.

Udenom ovnen var oftest bygget et 'skur' hele vejen rundt til eftertørring af de ubrændte sten. Ved siden af lå et eller flere skure med halm-, strå- eller tegltag til tørring af stenene.
En brænding tog en uges tid, så cyklussen med at fylde ovnen, brænde stenene, afkøle dem og tømme ovnen varede typisk tre uger.

Længere oppe i 1800-tallet revolutioneredes teglbrændingen ved at indføre ringovnstypen, der krævede en høj skorsten.

Teglovnens konstruktion

Store Havelse Teglværk er beskrevet i

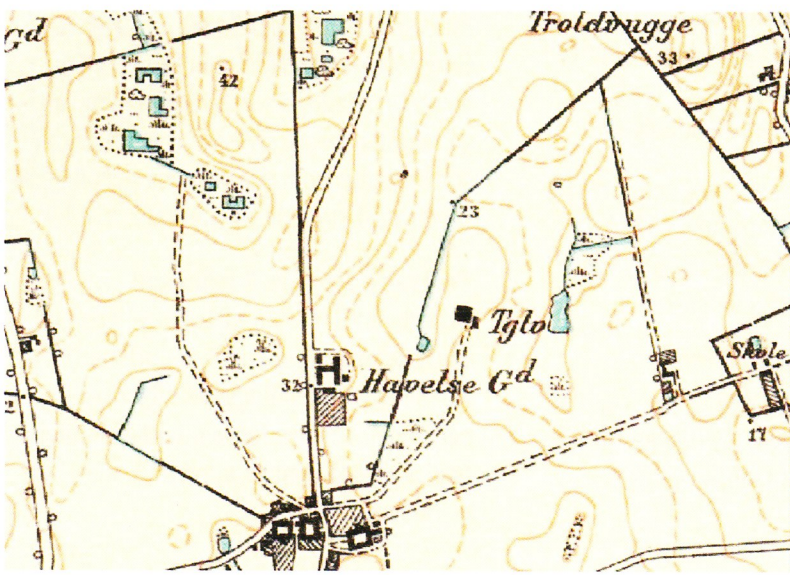

Højt målebordsblad 1897 1:20000. Bemærk vandhullerne og tørvegravene som har været nødvendige for driften af teglværket i St. Havelse.

Laurits Andersen har malet det dejlige billede fra Melby-egnen, dog uden teglværk.

Brandtaksationsprotokollen fra 1855.

Beskrivelsen er let redigeret og forkortet:

Teglovnen var 11 meter lang, 8,5 meter bred og 5 meter høj og bygget af rå sten (altså ubrændte) og murværket var 2 meter tykt forneden og 1,25 meter foroven.

Omkring ovnen er halvtagsskure med tegltag, ikke alle tegl er oplagte.

Dertil kom en bygning på en stens tykkelse på 5 fag og med tegltag.

Hele herligheden blev takseret til 1840 rigsdaler.

De to teglværker er formentlig sammenlignelige, selvom det kan tilføjes, at ovne, der tænktes brugt i længere tid, ofte var udført med brændte sten yderst og med kostbare detaljer, som jernlåger for indfyring og sommetider en hvælvet indgang forneden.

Er der nogen tilbage?

Store Havelse Teglværk beskæftigede tyske specialarbejdere så sent som 1869.

Det var de såkaldte Lippe Detmoldere, som var arbejdere specialiserede i teglværksarbejde. Navnet skyldtes ganske enkelt, at de kom fra det tyske fyrstendømme Lippe Detmold.
De gik herop til Danmark om foråret og gik hjem igen om efteråret, når teglværkerne lukkede ned.

Sjakformanden for Lippe-Detmolderne på St. Havelse hed Schroeder.
Hvem ved – har han mon nogle efterkommere her?

Mit Klaver

Af Jytte Bloch-Kelsen
Fotos: Niels Willumsen

Mit klaver er et taffelformet klaver fremstillet af Hornung & Møller.

I 1842 fik C.C. Hornung 10 års eneret på at fremstille "Jern-Pianoforter" i Danmark.

Indtil da havde han - ligesom alle andre klaverbyggere - monteret strengene i en ramme af træ. Men trærammerne var påvirkelige over for udsving i luftfugtighed og temperatur, og derfor havde klaveret svært ved at holde hele stemningen.

Hornungs løsning på problemet var at montere strengene i en helstøbt jernramme. Hermed kunne strengetrækket fordeles.

Jernrammerne blev produceret af Mathias Anker Heegaard. Hans fabrik lå på Blågårds Plads i København, men da han i 1857 købte værket i Frederiksværk af staten, var meningen, at der også skulle fremstilles jernrammer i Frederiksværk.

Medaljen på mit klaver, betyder at det måske var med på Verdensudstillingen i Paris 1855. Udstillingen havde over 5 mio. gæster, herunder Napoleon 3. der beærede udstillingen med et besøg.

Fra Hornung & Møllers optegnelser om solgte klaverer, fremgår det at Anker Heegaard købte sit taffelformede klaver af Hornung & Møller i 1854 og afhændede det igen i 1869 til forvalteren Barner på Eskilstrup gods pr. Ringsted.

Klaverets videre skæbne er uvis, for det står ikke på godset, ifølge Greve Christian Moltke fra Bregentved.

I 1960 købte min far bogtrykker Gunnar Bloch-Kelsen mit taffelformede klaver på en auktion, da jeg skulle begynde på konservatoriet i København.

Under navnetrækket ses en medalje, som fortæller, at klaveret har været udstillet på Verdensudstillingen i Paris i 1855. Det må have været en ret bekostelig affære at sende et så tungt instrument til Paris.

Hornung & Møller fik en sølvmedalje af 1.klasse for tre klaverer på Verdensudstillingen i Paris i 1855. Hornung & Møller har antagelig selv bekostet instrumenternes rejse til Paris t/r.

Nationalmuseet med Musikhistorisk Museum, som ligger på Frederiksberg i det gamle radiohus på Rosensørns Allé, forklarer, at nogle klaverfabrikanter reklamerede for deres egne fortræffeligheder i stor stil.
I Musikmuseets samlinger findes også instrumenter med gengivelse af medaljer på forbrættet, men det er tvivlsomt, om de pågældende instrumenter har været med på selve udstillingerne.

Måske er mit klavers tidligere ejer Anker Heegaard - det kunne da være sjovt!

Ågabet og kunstnerne

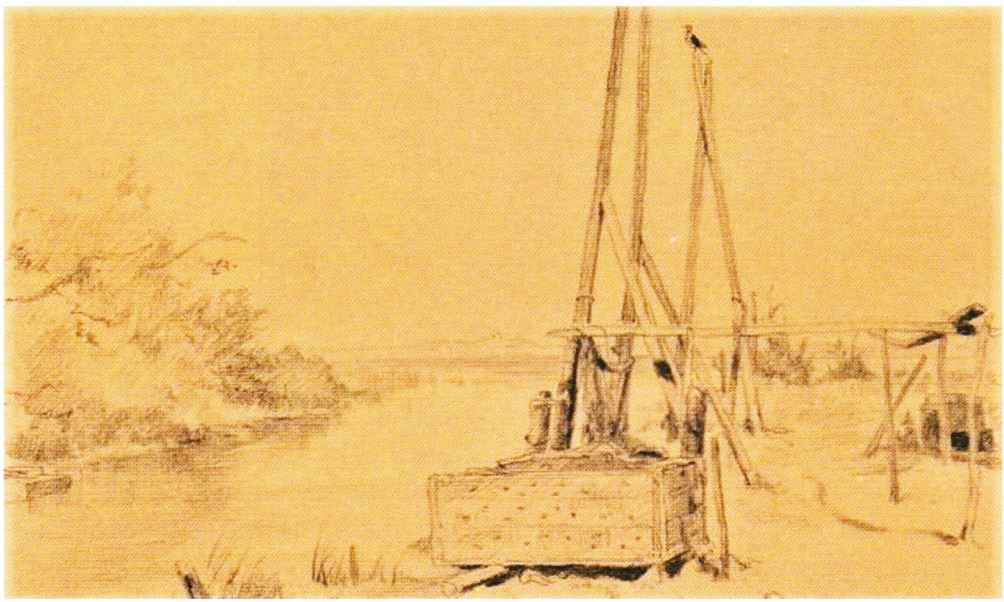

Holger Drachmanns tegning er fra 1886 og viser et motiv fra Ågabet ved Arresø.

Af Henning Petersen

Ågabet er et stykke af Frederiksværks kunstneriske hjerte gennem flere hundrede år.

Det begyndte med gravningen af kanalen fra Ågabet ved Arresø i 1700-tallet. Mange kunstnere har siden besøgt Frederiksværk og Ågabet og har gennem deres kunst været med til at udbrede kendskabet til den særlige natur og det helt specielle miljø, der hersker på Ågabet i dette lille unikke fiskerleje.

L.A. Ring

L. A. Ring boede fra 1898-1902 i Frederiksværk i et hus på Åsebro nr. 4.
I denne periode fik han malet en del, og der findes malerier fra hans hånd af både Roskilde fjord samt egnen omkring Melby og Vinderød.

Han var så markant en person i Frederiksværk, at man på initiativ fra Historisk Forening fik fremstillet og opsat en mindetavle på det hus, han boede i.
(Se *Prøven nr. 33.)*

J. Th. Lundbye

En anden kendt maler er Johan Thorvald Lundbye, der var en af guldaldermalerne.

Han besøgte tit Frederiksværk, da hans far oberst Joachim Theodor Lundbye i 1836 overtog ledelsen af Raketkorpset ved Arresødal. Det var ham, der opførte chefbygningen, som senere blev til skovridergården.

Under sine hyppige besøg hos forældrene malede og tegnede Lundbye meget. Det blev til over hundrede malerier, tegninger og skitser, der så dagens lys under disse besøg.

Desværre døde han meget ung, knap 30 år gammel, ved en vådeskudsulykke i 1848. Han var som soldat undervejs til slagmarken sammen med sin deling, for at deltage i Treårskrigen 1848-50.

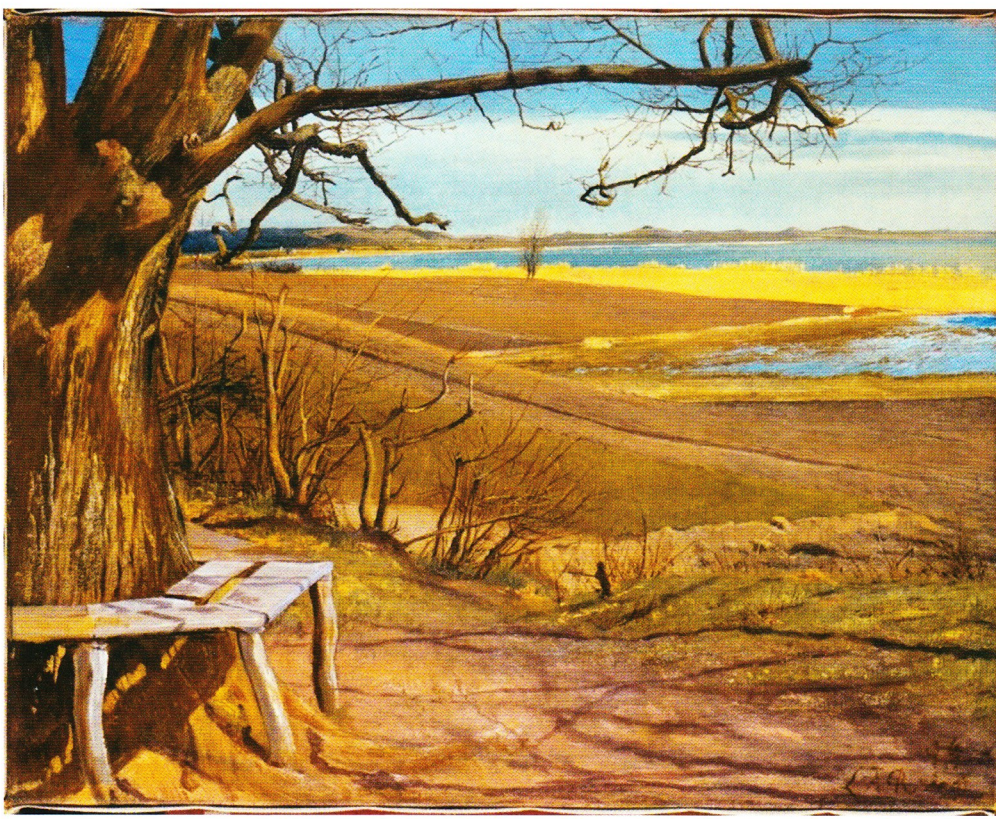

Her har maleren L. A. Ring malet et billede af hans malerkollega J. Th. Lundbyes bænk, hvorfra Lundbye har siddet og malet udsigten over Arresø, hvis man tør stole på de lokale overleveringer.

Præstekorsbakken, hvor en uheldig lutheransk præst i 1536 kom til at vælte et helligt katolsk ikon og derfor blev stenet til døde. På billedet ses bl.a tidligere menighedsrådsformand Børge Bojsen og pens. skovfoged OAK Nielsen.

Den uheldige præst

Ikke langt fra dette sted står et stort trækors, der blev rejst over den første lutherske præst i Vinderød kirke.

Historien er, at præsten under en julepræ-diken i 1536 i sin iver efter at omvende menigheden fra den katolske tro med afladshandel og skærsild til Lutheranismen, kom til at rive et af de katolske helgenbilleder på gulvet.
Den katolske menighed gik helt amok, og præsten måtte flygte ud af kirken. Han nåede dog ikke ret langt førend, han blev stenet til døde af den rasende menighed på Præstekorsbakken.

Liget fik lov at ligge urørt hen i flere dage, som var han en gemen forbryder, og da hverken hunde eller andre dyr ville røre liget, blev menigheden betænkelige over at have stenet præsten til døde! Han var trods alt en af guds udvalgte!
Derfor blev der rejst et trækors på stedet,

hvor ugerningen var sket.

Korset og syge dyr

Overleveringen siger, at egnens kvæg vil dø af sygdom, hvis ikke korset vedligeholdes, men at sygdommen forsvinder når korset atter er fornyet.

Efter rundvisningen på Ågabet den 25. august 2019 udleverede pensioneret skovfoged O.A.K. Nielsen en fotokopi, der fortæller, at et nyt kors blev indviet i 1986. Så mon ikke tiden er inde til at få rejst et nyt kors, så dyrene ikke bliver syge?

Ved indvielsen i 1986 blev det oplyst, at man ville ansøge Fortidsmindekontoret, for at få erklæret Præstegårdsbakken med kors til fortidsminde, hvilket vil betyde at området skal fredes. Desuden blev det oplyst, at en stor del af elleskoven på Arresøens bred skal ryddes, så der bliver direkte udsigt over søen.

H. Drachmann

Holger Drachmann, Danmarks store nationaldigter, forfatter og maler, tilbragte også tid i Frederiksværk.
Her tegnede han bl.a. en skitse, der viser Ågabet med Arresø og kanalen. Den fine lille skitse var en lokal kunstforening så heldig at erhverve sig på en kunstaktion for år tilbage.

Udsigt ved Vinderød mod Høbjerg malet af J.Th. Lundbye i 1839.

E. Meyer

Vi må heller ikke glemme Elias Meyer, der malede utallige malerier fra Frederiksværk, kanalen og Arresødal – samt et billede med et gondollignende fartøj ved slusen. Billedet gav inspiration til Historisk Forening, der fik en ægte gondol i kanalens vand i forbindelse med Kanalens 300 års jubilæum.

Alle de andre

Byen med Ågabet har altid øvet en stærk tiltrækning på malere og adskillige af disse har slået sig ned her i kortere eller længere tid, således foruden de tidligere nævnte Knud Larsen, der er født på Vinderød skole, Kr. Kongstad, Louis Jensen, Bolt, Otto P. Balle, H.M. Therkildsen med flere.
[*Fra Carl Christensen: "Frederiksværk"*]

En stor tissetår

Forleden sad jeg og så nogle gamle udklip igennem og faldt jeg over et, der var fra starten af nullerne. Det viste sig at være en gammel artikel fra Politiken, der handlede om naturen omkring Vinderød, hvor både Arresø, Præstekorsbakken og J.Th. Lundbye er omtalt.

Det der fangede min nysgerrighed var beskrivelsen af Arresøens opståen for år tilbage.

Søens opståen kan ifølge historien føres tilbage til fruen på Asserbo gods, fru Arendse.
Hun ville meget gerne have fingre i en forhekset skat, der efter sigende lå gemt i gårdens kælder, men der var bare den

Kanalen og havnen ved Frederiksværk malet af L.A. Ring.

Det var en ordentlig tissetår Arendse fik sig, for Arresø er Danmarks største sø med et areal på 40,72 km2. Her er det maleren Thorald Brendstrup, der har svunget penslen ved Ågabet.

hage, at skatten ville bringe uheld til dem, der prøvede at komme uretmæssigt i besiddelse af den.
Advarslen ignoreres af Fru Arendse, og hun tager derfor kontakt til en lokal tiggerske, der siges at kunne opfylde folks ønsker.

Men det er sent på aftenen og tiggersken er træt af dagens slid, så hun ordner det sådan, at fruen selv kan hente skatten tidligt næste dags morgen.
Morgenen oprinder og fruen, der ved hvad hun skal gøre, løber over gårdspladsen til hovedfløjens kælder for at hente skatten.

Undervejs bliver hun tissetrængende og sætter sig på hug for at lade vandet.
Hun kan slet ikke holde op, og den dampende urin breder sig rundt om slottet, indtil der til sidst har dannet sig en kæmpe sø.

Det var Arendes griskheds skyld, og søen fik sit navn fra hende, beretter lokalredaktør på Frederiksborg Amts Avis og historiefortæller Karl Erik Frederiksen.

Dette er også forklaringen på, at Arresø både er Danmarks største og mest forurenede sø.

Julekalender om Nørregade

Huse og mennesker i Nørregade er omdrejningspunktet for Industrimuseets julekalender i Palæet 2019

Af museumsinspektør Marie Bach

Snart pyntes der igen til jul i Nørregade med lys og guirlander henover gaden og masser af nisser og julekugler i butiksvinduerne.

Gaden vil som altid i december summe af travlhed, trængsel og alarm. Tilsvarende er også museets julekalender i Palæets vinduer blevet en tilbagevendende begivenhed.

I år vil der bag de røde låger ud mod Torvet gemme sig ældre fotografier fra Nørregade.

Dag for dag åbnes der for et historisk kig til huse og mennesker i Nørregade fra nummer 1-24. Motiverne er fundet frem fra museets righoldige billedarkiv.

De offentliggøres desuden på museets hjemmeside og på Facebook, hvor de ledsages af små historier om de enkelte ejendomme, butikker og beboere.

Fotografiet viser gadens endnu eksisterende "Uhr- og Guldsmedforretning", som tilmed stadig er i slægten Løkkes eje. Urmager Søren Pedersen Løkke kom oprindelig fra Helgenæs på Mols. Han overtog ejendommen Nørregade 5 lige før jul 1898. Den strakte sig over 12 fag i det hele og rummede foruden Løkkes egen butik også et smørudsalg og en manufaktur- og trikotageforretning. Billedet er taget kort efter år 1900.

Ikke alle ejendomme, deres ejere, lejere eller beboere har efterladt lige mange spor i Arkivet. De 24 billeder veksler mellem smukke, oprindelige facader og butikker, hvor ekspedienter optræder med lange, sorte skørter eller stivet kravetøj og vest.

På nogle af billederne fra omkring år 1900

ses både sirligt opstillede gadevarer og butiksvinduer med et eksotisk udvalg af varer. Ingen behøvede at mangle hverken vækkeure, skovle, cigarer, stukrosetter eller fedt og smør i løs vægt.
Heldigvis har det kun i ganske få tilfælde været nødvendigt at fylde et hul ud med et nyt fotografi.

Hvis nogen måtte have lyst til at berige museet med endnu flere billeder eller historier, er de velkomne til at melde sig på Facebook eller til at ringe på klokken til Palæet. Arkivet er klar til at tage imod.

På fotojagt i Gulvmåttens gamle fotoarkiv

Af Laila Miermont

Industrimuseet fik i 2014 overdraget Frederiksværk Ugeblad og Halsnæs Postens gamle fotoarkiv – der omfatter mange tusinde fotos. I november 2017 gik arbejdet i gang med at scanne og registrere billederne i arkiv.dk.

14.541 fotos! Fra A-R! Så mange fotos af Gulvmåttens gamle arkiv af pressefotos er frem til dags dato blevet lagt på arkiv.dk, hvor alle kan se med. Og der kommer hele tiden flere til.

Et par fejer over dansegulvet i Elin Sterups Danseskole på et foto, mens tre generationer sammen ser slægtsgården brænde ned på et andet foto. Fra Gulvmåttens fotoarkiv.

Et af Gulvmåttens utallige fotos. Her med to drenge der får et slag kort og en tår over tørsten!

Avisens gamle fotoarkiv er en skattekiste af lokalhistorie, der løber fra 70erne frem til omkring år 2000.

Her kan man se alt fra fiskedød i Arresø til boligbyggeri i Ølsted over alle de mange byfester, til vindmøller eller ej, uheld i trafikken, sommer på strandene og glimt fra kommunens mange foreninger.

Her findes erhvervshistorie og Gjethuset gennem tiden. Her er udstillinger, messer og højtider, glimt fra revyer og karneval-

ler, om handel og vandel og byens forandring fra mursten til beton.
Her finder man måske sig selv som barn, sine forældre som unge, familie, venner, skolekammerater og begivenheder, som man selv - eller nogen man kender - har deltaget i. Det er bare om at gå i gang.

Kom godt i gang

På Industrimuseets hjemmeside findes et samlet register over alle avisens billedmapper, der indtil nu er registreret. Her findes en vejledning og mere inspiration til fotosøgningen.

Gå til: www.indmus.dk.
Tryk på: **'Besøg Os'**.
Gå til: **'Arkivet'**.
Find linket: **'UAB - Frederiksværk Ugeblad og Halsnæs Postens Billedarkiv.**

Nu kan billederne findes på www.arkiv.dk
Man behøver ikke, men det er en fordel at oprette sig som bruger.
Opret dig som bruger vha. NemID
Log ind.
Gå op i søgefeltet og skriv: **UAB**
Nu fremkommer hele avisens fotoarkiv.
Skriv evt. stikord som fx: **UAB, badning** eller **UAB, kunst**

De stjal en ko

Af Dorte Amos Jacobsen

En mand går på vejen mellem Sonnerup og Uvelse.
Manden trækker en ko efter sig, og bagved koen går hans kone, udstyret med en kæp, med hvilken hun af og til skubber til koen.

Gåturen foregår natten mellem den 2. og den 3. august i året 1832.
Koen har parret stjålet fra en mark i Sonnerup. Parret og koen traver til Uvelse, hvor de bor.
Der er ca. 3 mil (ca. 25 km) mellem de to landsbyer, og da de når til Uvelse, går manden ind i huset for at få lidt mad, mens konen passer på koen.

Derefter går manden og koen videre til Trommesalen i København (nær den nuværende Vesterport station), hvor manden

Der findes ikke et foto af parret, der stjal en ko, men her er to køer malet af J. Th. Lundbye i 1845 - kun syv år efter ko-tyveriet i Sonnerup.

Den stakkels ko, der var stjålet i Sonnerup, måtte gå hele vejen til Trommesalen i København, hvor den skiftede hænder og blev købt af en mand på Amager. Så måtte den også gå helt derud.

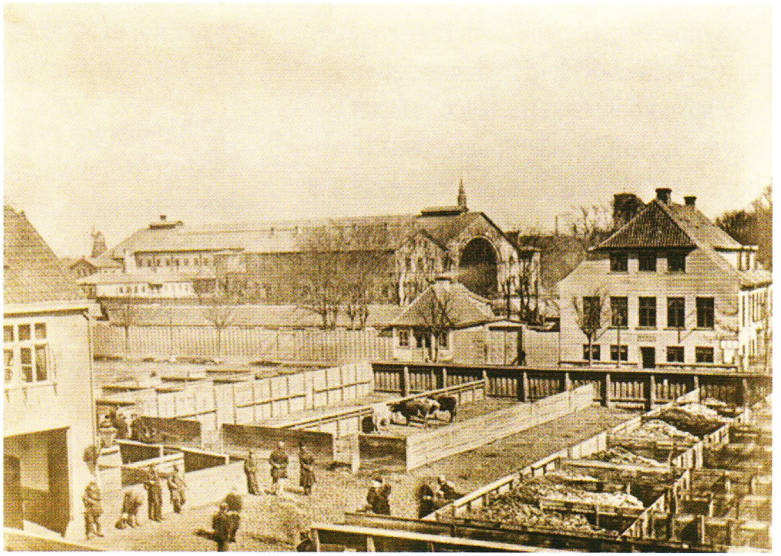

sælger koen for 14 rigsdaler.

Så langt, så godt, koen blev stjålet, transporteret - på sine egne klove og ben - til Trommesalen, hvor den blev solgt til en mand fra Amager - den stakkels ko var ude på en længere travetur den dag!

Ret skal være ret

Men et eller andet gik alligevel galt, for i justitsprotokollen for Halsnæs-Frederiksværk Birk kan man under datoen den 27. september 1832 læse følgende:

"Extraretssagen nr 3/1832: Indsidder af Ugelse Frederik Jørgensen for begaaet Qvægtyveri og hans Hustrue Kirsten Rasmusdatter for Deelagtighed i samme."

Der blev holdt retsmøde, udpeget forsvarere for begge de tiltalte, holdt flere retsmøder, afhørt vidner og lyttet til de tiltaltes forklaringer.

Frederik Jørgensen forklarede, at de begge var gået fra Uvelse om morgenen den 2. august og var nået frem til Sonnerup om eftermiddagen.
Om aftenen havde hans kone stået i en nærliggende skov, mens han havde stjålet koen, der gik på en mark. Derefter var de gået hjem til Uvelse med koen, og efter en kort pause havde han trukket videre med koen til København og solgt den.
En ren tilståelsessag.

Tvunget til at medvirke

Kirsten Rasmusdatter tilstod også alt, men påstod dog, at hendes mand havde truet hende til at være med til tyveriet.

Det var en helt tilfældig ko, som Frederik Jørgensen havde stjålet. Han havde taget "den nærmeststående", men vidste godt, hvem der ejede koen.

Den tilhørte gårdmand Lars Hansen, Sonnerup, som endvidere fremførte, at en navngiven husmand fra Sigerslevøster havde "forledt" Frederik Jørgensen til at begå tyveriet, fordi husmanden havde nogle "arvestridigheder" med Lars Hansen, som var husmandens svoger.
På vejen hjem fra København, gik Frederik Jørgensen ind på Søborghus Kro, hvor Lars Hansen, koens ejermand fandt ham, og Frederik Jørgensen blev anholdt. Lars Hansen må jo på en eller anden måde have regnet ud, hvem der havde stjålet koen eller fået et tip om det.

Thi kendes for ret
Til sidst blev dommen afsagt, efter at dommeren havde rådført sig med fire retsvidner og medlovsmænd.

Thi kendes for Ret:

Arrestanten Frederik Jørgensen eller som han også kaldes Johan Frederik Granert samt Arrestantinden Kirsten Rasmusdat-

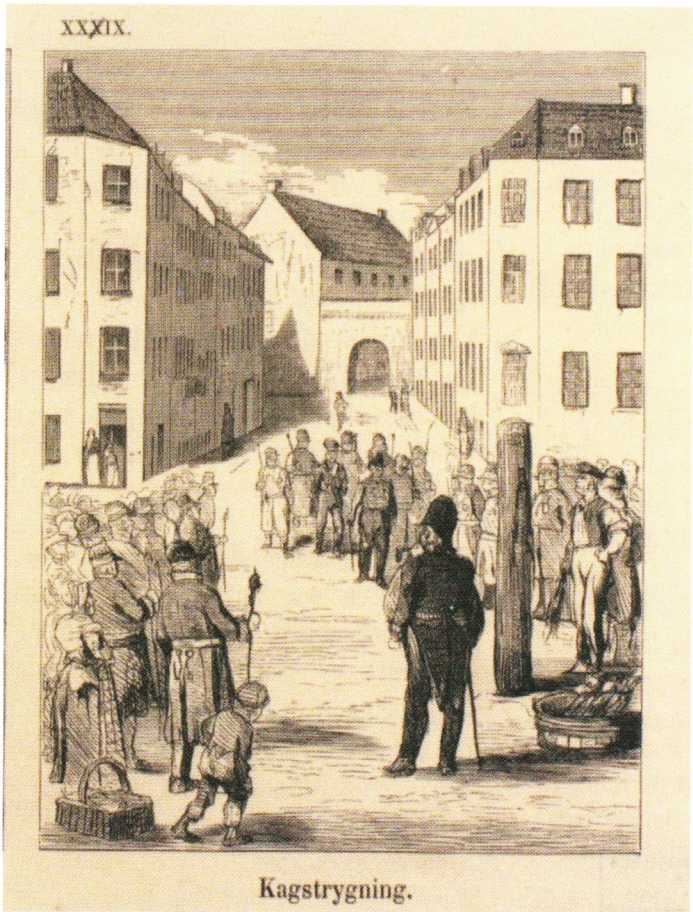

Piskning og kagstrygning var en udbredt metode til afstraffelse af forbrydere. Pælen, hvortil man lænkede forbryderne, kaldtes en kag og kagstrygningen, betød at miste huden (ved piskning). Kagen fungerede også som en slags skamstøtte. Tegnet af P. Klæstrup

ter af Ugelse bør at stryges til Kagen og hensættes til Arbeide på Livstid, den første i Fæstningen og den Sidste i Tugthuset.

Men historien ender ikke her.

At stryges til kagen betød, at man blev bundet til en kag (=pæl) og pisket.
Om nogen af dem fik denne straf vides ikke.

Kirsten Rasmusdatter kom **ikke** i tugthuset, men Frederik Jørgensen **blev** slave (det kaldtes man faktisk!) på Kronborg Fæstning, og der skulle han jo ifølge dommen være resten af sit liv, men sådan gik det ikke.

Slave på Kronborg Fæstning
Dommen i Halsnæs Frederiksværk Birketing faldt 8. oktober 1832, men Frederik Jørgensen blev ikke indsat i Kronborg Fæstning umiddelbart efter dommen.

I januar 1833 blev dommen forkyndt fra Højesteret, og han har åbenbart været på fri fod indtil da. Måske var arresthusene også overfyldte dengang?
Kirsten Rasmusdatter og deres lille barn flyttede til Melby for at bo hos hendes søster og svoger, og senere flyttede de til Torup.
I folketællingen 1834 finder man på listen over fanger i Stokhuset på Kronborg Slot, "Johan F. Granert, 38 år, gift, ærlig slave på livstid".
Slave blev man kaldt, når man var dømt til

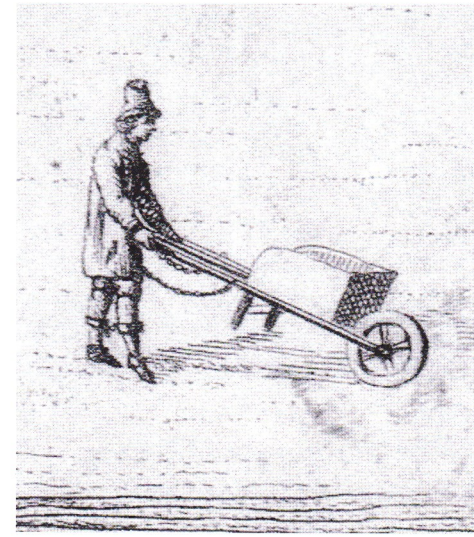

Straffefanger i militære etablissementer, benævntes "slaver" og blev anvendt til det mest uhumske og usunde arbejde, som ingen ellers ville gøre. Betegnelsen "slave" viste at disse fanger opfattedes som en særlig lav klasse af mennesker, og de blev behandlet brutalt og umenneskeligt. Slavestraffen kaldtes også at blive "sluttet i skubkarren". Det betød, at man blev lænket til en trillebør med lænker om hænder og ben. Slavestraffen blev først afskaffet 1. april 1851.

at udføre reparationsarbejde på fæstningerne. Der var 'ærlige' og 'uærlige' slaver. Man kendte forskel på dem bl.a. på fangedragterne. De uærlige var dem, der havde begået de værste forbrydelser, og de var afsondret fra omverdenen, dog havde de særlige pladser i kirken én søndag om

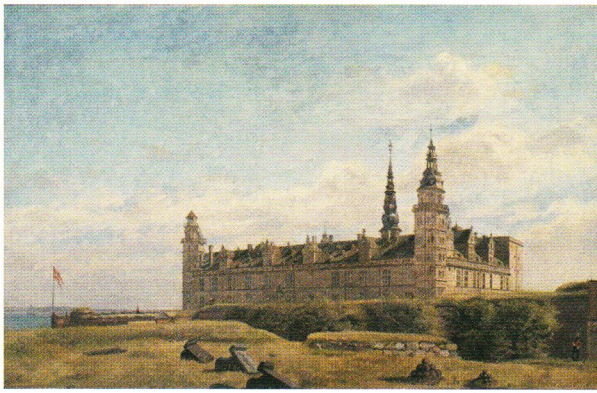

Forbrydere kunne idømmes slavearbejde på Kronborg Fæstning.

måneden.
Slaverne blev hverken købt eller solgt, men som borger i Helsingør kunne man leje en slave til forefaldende arbejde.
Slaven blev bevogtet af en soldat, mens han udførte arbejdet, men skulle have mad af den borger, der havde lejet ham. Dette gjaldt kun for de ærlige slaver.

Kirsten Rasmusdatter levede som hun vel bedst kunne, dels som tjenestepige og dels som håndarbejderske.

Sikke en overraskelse
I juni 1840, efter 7½ års strafarbejde blev Frederik Jørgensen benådet fra sin livstidsdom, og vendte hjem til familien i Torup.
Her ventede der ham nok en overraskelse, for Kirsten Rasmusdatter var på dette tidspunkt højgravid.
Hun fødte en dreng sidst i august 1840 og han fik navnet Rasmus Eriksen.

Præsten skriver i kirkebogen:

"Som Fader meldte sig Undertagsmand (=aftægtsmand) Erik Larsen af Kikhavn".

Kirsten Rasmusdatter boede til leje i en del af et hus i Lille Carlsminde, og Erik Larsen boede til leje i samme hus. Erik Larsen var 72 år gammel.
I 1842 flyttede Frederik Jørgensen med familie til Asserbo Præstelod.

På den igen
Men så gik det galt for Frederik Jørgensen igen.
I marts 1843 blev han arresteret for tyveri af 3 skæpper kartofler fra to forskellige mænd samt noget tørv.

Han blev igen idømt livsvarigt strafarbejde på Kronborg Fæstning. Han havde bedt sin svigerinde (Kirsten Rasmusdatters brors kone) om at sige, at hun havde givet ham 1½ tønde kartofler. Hun blev idømt 4 dages simpelt fængsel på vand og brød for at lyve i retten.
Den 7. oktober 1852 flyttede Frederik Jørgensen igen til Melby sogn.
Præsten skrev i kirkebogen om ham:

"2de Gang benaadet for idømt Livsfængsel".

I 1855 boede parret stadig i Melby.

Født anonymt

Frederik Jørgensen hed egentligt Johan Frederik Granert.
Han blev født i 1797 på Fødselsstiftelsen i København. På Fødselsstiftelsen kunne kvinder føde anonymt, og deres børn blev derefter anbragt hos en plejefamilie.
Der var mange bondefamilier på Halsnæs og i Horns herred (sikkert også andre steder), der havde sådanne plejebørn.
Johan Frederik Granert blev som ganske lille "udsat" til en bondefamilie i Sonnerup.

Familien bestod af faderen, Jørgen Hansen og moderen Ane Pedersdatter samt to døtre, Ane og Maren. De var henholdsvis 11 og 4 år ældre end den lille dreng, Johan Frederik. Johan Frederik blev konfirmeret i Kregme kirke.
Han kom på et eller andet tidspunkt ud at tjene, bl.a. i Sigerslevvester.
I 1830 blev han gift med Kirsten Rasmusdatter, som stammede fra Torup.
Hun havde tjent bl.a. hos en skolelærer i Slangerup og hos degnen i Uvelse. De bosatte sig i Uvelse, hvor de lejede sig ind hos en familie.
I 1831 fik de en søn.

Plejefamiliens navn

Johan Frederik Granert kaldte sig livet igennem Frederik Jørgensen, som om han var biologisk søn af sin plejefamilie.

Gårdmand Lars Hansen fra Sonnerup, ham som fik stjålet en ko, var gift med den ældste af søstrene fra Frederik Jørgensens plejefamilie, og husmanden fra Sigerslevøster, Anders Pedersen Kiøbenhavn, var gift med den yngste af søstrene.

Loven er den samme

Man mente dengang – og det gælder stadig - at det var slemt at stjæle f.eks. en ko fra marken, fordi ejeren ikke havde så store muligheder for at sikre den, som havde den været inde i stalden.
Man fik også en højere straf, hvis det var anden gang, man stjal, men som det ses af ovenstående historie, var det ikke altid, straffen blev udmøntet i sit fulde omfang.

De var måske på en af disse marker i Sonnerup det store kotyveri fandt sted.

Kanaljubilæum med gondol

Gondolen er ankommet og har lagt sig til rette i kanalen foran Frk. Jensens cafe.

Det var lidt af en tilfældighed, at en gondol kom ind i billedet. En tilfældig bemærkning om gondolsejlads på kanalen i Classens tid og Elias Meyers billede Slusen med et gondollignende fartøj ved slusen gjorde udslaget.

Da det så viste sig, at der var en gondol oplagt i Sydhavnen i København, var løbet kørt. Den måtte vi have til byen! Gondolen var dog først en tur rundt om Skibby Produktionsskole til et mindre eftersyn, inden den blev sat i kanalen i

Tre ægte gondolierer sørgede for jubilæumssejladsen på kanalen.

Herskabet blev transporteret i hestevogn ...

sidste halvdel af august.
Det har været spændende at arbejde sammen med de mange forskellige mennesker, der har været involveret i projektet.
Ikke mindst samarbejdet med amatørteatergruppen Støbeskeen, hvor vi bidrog med input til deres numre, og som de har forstået at omsætte til den fantastisk flotte forestilling, de optrådte med på plænen på jubilæumsdagen. Det var stort.
Vejret var med os, så sejlturen med gondolen på kanalen gik også over al forvent-

... inden turen gik videre med gondolen.

ning. Glemt var alle bekymringer om for lav vandstand eller for meget vand i kanalen - gjorde at gondolen ikke kunne sejle eller komme under broerne med sine halvanden meter i højden - at gondolierne havde problemer med at styre den 11 meter lange gondol under sejladsen - og hvad der ellers har været af spekulationer.

Med "Peter Falster" som den kyndige vejviser rundt på fabrikken gik det bare derudaf og 3. gondolieren havde endda tid til at småhygge sig med lidt "fiskeri" på turen.

Selv om jeg ikke er meget for at indrømme det, så tror jeg det var et godt valg vi foretog – at lade sejladsen foregå på den nedre kanal i stedet

for at begynde sejladsen ude fra Arresødal, hvilket var min første intention, hvis det havde været muligt.

Med den tilstrømning, vi oplevede den 7. september, kan alle, der har bidraget på den ene eller anden måde, kun være stolte og tilfredse med deres indsats, når man ser det flotte resultat, der blev leveret.
Tak for det.

Glimt fra en dejlig dag med godt vejr til sejlads med gondol, teaterforestilling og kaffebord i det fri på kanalens 300 års fødselsdag.

Siden sidst - formanden fortæller

Foreningen havde i år tilrettelagt to heldagsture. Til begge ture havde foreningen givet et mindre tilskud, da bustransporten er en stor post ved afholdelse af disse udflugter. Priserne er over en kam steget væsentligt de senere år.

Den første tur gik til Dragør. Turen begyndte ved det gamle posthus, hvor vores guide tog imod. Han førte os gennem byens smalle gader med de idylliske gamle huse, hvor bl.a. stokroser er med til at skabe en hel særlig stemning, samtidig med at han fortalte om de gamle huse og menneskene, der havde færdes i byen igennem tiderne. Dragør er en gammel søfarts-by, hvilket går igen allevegne.

Frokosten blev indtaget på Dragør fort. Lodsmuseet var ekstraordinært åbent og indbød til et besøg. Dragørmuseet var lukket pga. renovering, så vi kørte ud til Amager Museum, hvor vi gik rundt på egen hånd.

Her indtog vi også eftermiddagskaffen inden turen igen gik hjemad.

Københavnerturen var tilrettelagt sammen med museumsleder Frank Allan Rasmussen, og det betød en vandretur rundt i København i 'Frederiksværks fodspor' i anledning af kanalens 300 års jubilæum.

Turen begyndte i Amaliehaven og gik langs havnen forbi Mærsk's hovedkonter på Esplanaden, videre forbi kajpladsen, hvor de kongelige sejles ud til Dannebrog. Her ved de to små pavilloner står en gammel kran, der er fra Frederiksværk.
Turen gik videre til Kastellet, hvor vi både fik set kanoner og besøgt et lille museum. Frokosten blev indtaget på en lille cafe i Bredgade, inden turen gik videre gennem byen med Frank Allan Rasmussen. Som den glimrende fortæller han er, blev vi overøst med viden om det vi så.
Turen sluttede, hvor den begyndte, ved Amaliehaven.
På vej hen til bussen, som holdt ved Skuespillerhuset, drejede vi indenom hotel Admiralen og nød en lille forfriskning i baren som afslutning på en spændende dag med mange nye indtryk.
Der var desværre alt optaget udenfor i det gode vejr, så vi måtte tage til takke med indendørs servering.

Kastellets 'frederikværske' kanoner blev også beundret af deltagerne mens Frank Allan Rasmussen tegnede og fortalte.

Turen gik bl.a. Amaliehaven ved Amalienborg Slot i København.

Siden sidst ...

Melby Mølle fik besøg af Frederikværk-segnens Historiske Forening.

Ved aftenturen til Melby Mølle var vi også heldige med vejret.
Aftenturen var tilrettelagt sammen med foreningen 'Melby Mølles bevarelse'.
Guiden var Knud Nielsen fra museet, der på en god og saglig måde, fortalte om møllen og dens historie.
Vi blev i hold taget med op i selve møllen, hvor vi så de store hjul, hatten m.v. og fik fortalt møllens virkemåde, da den var i funktion.

Døren til det lille sprøjtehus ved siden af møllen var åben, så vi også fik mulighed for at se den gamle brandsprøjte. Besøget afsluttedes med indtag af vores medbragte kaffe og hjemmebagte kage.

Foreningen har afholdt tre foredrag til afvikling her i efteråret. De to foredrag om henholdsvis vikingernes krigsflåde og Arresødal er begge afviklet med stor tilslutning.
Til foredraget om Arresødal måtte vi finde ny dag for afviklingen, da museumsleder Frank Allan Rasmussen måtte en tur på hospitalet for et mindre indgreb.
Det gav lidt problemer med aflysning og flytning af foredraget, hvilket betød at et par tilhørere gik forgæves, hvilket vi beklager meget.

Det sidste foredrag handler om det tabte land – Skåne, Halland, Blekinge og Bornholm, som journalist Kaj Spangenberg vil holde den 20. november. Det er afviklet, når I sidder med dette blad i hænderne.

Genforeningen i 1920 og drømmen om Danmark til Dannevirke

Onsdag
22. januar 2020
kl. 19.30
Frederiksværk
Bibliotek
Der er gratis adgang.
Der kan købes kaffe/
te og kage for 25,-

Mød op når museumsinspektør Kristian Bruhn holder foredrag om forløbet op til Genforeningen i 1920.

Foredraget stiller skarpt på Genforeningens "tabere", og giver et bud på, hvordan den såkaldte Dannevirkebevægelse opererede i det skjulte under og efter 1. verdenskrig; hvilke resultater bevægelsen opnåede. Og ikke mindst hvorfor det ikke lykkedes at nå det egentlige mål: en grænse ved Slien - Dannevirke - Husum.

Foredraget er bl.a. baseret på arbejdet med Jonas Collins dagbøger 1918-19, som udkommer i 2020.

Arbejdere og boliger i Frederiksværk 1760-1960

Onsdag
19. februar 2020
Kl. 19.30
Frederiksværk
Bibliotek
Der er
gratis adgang.
Der kan købes
kaffe/te og kage
for 25,-

Gamle arbejderboliger i Allégade.

Kom til foredrag med museumsleder Frank Allan Rasmussen, når han beretter om arbejdere og arbejderboligerne i Frederiksværk.

J.F. Classen var yderst opmærksom på, at hans arbejdere skulle have tålelige forhold. De skulle have tøj på kroppen, mad og drikke samt tag over hovedet.
Det var simpelthen en forudsætning for, at han kunne drive sin store industrielle virksomhed.

Noget af det første han byggede på Frederiks Wærk var en række arbejderboliger, blandt andet i Strandgade.
Hans efterfølgere havde samme syn på arbejdskraftens reproduktion. Derfor byggede Anker Heegaard også boliger, det samme gjorde DFJ og sidst, men ikke mindst, Det Danske Staalvalseværk.
Det er i dag svært at forstå Frederiksværk uden at kende denne vigtige historie.

Fabrikssamfundet med arbejderboliger kender vi fra det store udland, især England som var Classens forbillede.

Foredraget om arbejderne og deres vilkår garneres med en lang række af fotos og tegninger, som museets arkiv gemmer på.

Kom og se og hør med, for måske bor du selv i en af de mange boliger.

Grevens Fejde

Grevens fejde er en af danmarkshistoriens mest turbulente perioder.
Tag med museumsinspektør Mads Thernøe på en rundtur i Danmarks overgang fra middelalderen til renæssancen.

Her blev der i Danmark udkæmpet en blodig borgerkrig, der skulle afgøre magtfordelingen i det gamle kongerige.

Politiske alliancer, rå vold og et opgør med den katolske kirke er centrale elementer i foredraget om Grevens fejde.

Onsdag
18. marts 2020
Kl. 19.30
Frederiksværk
Bibliotek
Der er
gratis adgang.
Der kan købes
kaffe/te og kage
for 25,-

Grev Christoffer af Oldenburg.
Fra: Danmarks Riges Historie (1896-1907)

Returadresse: Hejrestien 6, 3310 Ølsted

Museer og arkiver

Industrimuseet Frederiks Værk
Torvet 1, 3300 Frederiksværk
Tlf. 4772 0605
www.indmus.dk
Åbent tirsdag-fredag kl. 10-14

Krudtværket
Krudtværksalléen 1, Frederiksværk
Åbent 1. juni - 31. august samt uge 42.
Entre: 60 kr. Gratis for børn u. 18 år.

Knud Rasmussens Hus
Knud Rasmussensvej 9, 3390 Hundested
Åbent t.o.m. uge 42 fra 11-16. Onsdag kl. 11-20. Mandag lukket. Entre: 60 kr. Gratis for børn u. 18 år.

Hundested Lokalhistoriske Arkiv
Biblioteket, Nørregade 61, 3390 Hundested
Telefon 4798 1010
Åben mandag og onsdag kl. 10-13
Tirsdag kl. 16-18

Sponsorer

Adrians Turistfart
Tlf. 4772 1197

Advokat Jacob Berner Rue
Tlf. 4774 2822

A/S Radio 10 FM
Tlf. 2397 7828

Bog & Ide
Tlf. 4752 4001

Det Classenske Fideicommis
Tlf. 5444 7029

Entreprenør Andreassen A/S
Tlf. 4044 7809

Glarmesteren i Frederiksværk
Tlf. 4772 4248

Halsnæs Kiropraktorerne
Tlf. 4772 4540

Kim Dencker Johansen Holding ApS
Tlf. 4772 2583

KTS-Entreprise A/S
Tlf. 4777 2577

Tømrermester Egon Bech A/S
Tlf. 4772 2060

Winther A/S, Snedker og Tømrermestre
Tlf. 4772 0202
Tlf. 2021 0202